

MALTA
QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
ONOR. IMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA

Seduta tas-6 ta' Ottubru, 2014
Citazzjoni Numru. 636/2011

JAMIE VELLA (ID 286083M)
VS
DAVID PACE (ID 475573M)

Il-Qorti :

Rat ir-rikors ta' Jamie Vella tal-1 ta' Lulju 2011, li jaqra hekk:

1. *Illi il-partijiet huma komparenti fuq kuntratt pubbliku in atti Nutar Joseph Smith La Rosa, fejn il-konvenut intrabat li jhallas lill-attur l-ammont ta' €35,000 entro sentejn mill-pubblikazzjoni tal-kuntratt, liema terminu skada fit-28 ta'Mejju 2011, liema ammont baqa ma thallasx, li kopja tiehu jinsab hawn anness, esebit u mmarkat bhala DOK. A ;*
2. *Illi di piu', l-konvenut kien xtara makkinarju mill-attur ghal liema makkinarju, l-konvenut huwa debitur versu l-attur fl-ammont ta' €1,770, liema ammont baqa' ma thallasx u dan kif jixhdu il-kopji tac-cekkijiet il ma gewx onorati, liema kopji jinsabu hawn annessi, esebiti u mmarkati bhala DOK. B;*

Kopja Informali ta' Sentenza

3. *Illi ulterjorament, l-konvenut huwa debitur fil-konfront ta' l-attur fl-ammont ta' €5,000, ammont dovut fuq xiri ta' trakk ta' l-ghamla SD b'numru ta registrazzjoni IAJ 341, liema ammont baqa' ma thallasx;*
4. *Illi, ghalhekk, b'kollox, il-konvenut għandu jħallas lill-attur is-somma komplexiva ta' wieħed u erbghin elf, sebgha mijha u sebghin Euro (€41,770) dovuti kiff fuq premess;*
5. *Illi l-konvenut minkejja li gie interpellat diversi drabi sabiex iħallas l-ammont minnu dovut, baqghet inadempjenti;*
6. *Illi l-ammont mitlub huwa cert, likwidu u dovut u, fil-fehma ta' l-attur, il-konvenut m'għandu ebda eccezzjonijiet x'jissolleva kontra t-talbiet attrici;*
7. *Illi, għaldaqstant, huma applikabbli għal dawn il-proceduri d-disposizzjonijiet għad-dispensa mis-smiegh tal-kawza a tenur ta' l-Artikoli 167 et seq. tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili;*
8. *Illi dan kollu l-esponenti jaf bih personalment;*
9. *Illi għalhekk kellha ssir din il-kawza*

Illi jghid għalhekk il-konvenut ghaliex m'għandhiex din l-Onorabbli Qorti:

1. *Taqta u tiddeciedi, il-konvenut ghaliex din il-kawza bid-dispensa mis-smiegh tal-kawza a tenur ta' l-Artikoli 167 et seq tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili; u*
2. *Konsegwentament, tikkundanna lill-konvenut iħallas lill-attur s-somma komplexiva ta' wieħed u erbghin elf u sebgha mijha u sebghin Euro (€41,770) lilu dovuti kif fuq premess.*

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-ittra ufficjali datata 8 t'April, 2011, u tal-Mandati kawtelatorji prezentati kontestwalment ma' dan l-Att u bl-interessi skond il-Ligi sad-data tal-hlas effettiv kontra l-konvenut li jibqa' minn issa ingunta ghas-subizzjoni.”

Rat il-lista tax-xhieda ndikati mir-rikorrenti u l-elenku ta' dokumenti esebiti mar-rikors promotorju;

Rat li l-atti tar-rikors promotorju, d-digriet u tal-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati lill-intimat skond il-ligi;

Rat ir-risposta guramentata ta' David Pace tas-17 t'Ottubru 2011 (a fol. 29 et seq) li taqra hekk:

1. “*Illi preliminarjament din il-kawza għandha tinstema kontestwalment ma'kawza ohra li hemm pendenti quddiem din il-Qorti diversament presjuduta hemm kawza fl-ismijiet David Pace vs Jamie Vella (Citaz. Nru 508/11 GC) fejn qed tintalab ir-rixessjoni tal-kuntratt a bazi ta' liema l-attur qiegħed jitlob l-ammonti li qed jippretendi f'din il-kawza;*
2. *Illi in effetti kif għajnej għiġi sottomess fil-kawza l-ohra suriferita l-esponent skopra li gie ngannat fil-kuntratt in kwistjoni u dan peress illi l-avvjament ma kien jiswa xejn u l-assi konsistenti fi skips u trakkijiet ma kienux iktar idonei;*
3. *Illi in effetti kollox kien out-dated u dan stante li fiti wara li gie ffīrmat il-kuntratt in kwistjoni l-iskart ried jibda jigi separat u għalhekk l-apparat mixtri ma kienx idoneu;*
4. *Illi tant hu minnu dan illi l-maggoranza tax-xogħol ittieħed minn azjenda ohra bhal dawk tal-Green Pak u tal-Green MT;*
5. *Illi l-attur kien jaf b'dan l-istat ta' fatt pero oskurah malizzjozament mill-esponent u kien għalhekk illi qed jintalab ir-rexessjoni tal-kuntratt in kwistjoni, stante li l-kunsens ta' l-esponent kien vizzjat;*

Kopja Informali ta' Sentenza

6. *Salvi eccezzjoni ulterjuri “*

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat il-verbal tal-24 t'April 2013 fejn l-atti tar-rikors 508/2011 tal-kawza fl-ismijiet inversi, qedha tinstema kontestwalment mal-kawza odjerna u fejn il-partijiet qabblu li xhieda moghtija fir-rikos 508/2011 għandhom japplikaw ukoll għal din il-kawza (a fol. 59);

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet ta' David Pace tat-3 ta' Frar 2014 (a fol. 75 et. seq. tal-process 508/2011/JPG);

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet responsiva ta' Jamie Vella tal-10 ta'Marzu 2014 (a fol. 77 et seq tal-process 636/2011/JPG);

Rat id-dokumenti u l-atti kollha tal-kawza;

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet;

Ikkonsidrat:

Illi mix-xhieda prodotta jirrizulta illi David Pace, permezz ta' kuntratt datat 28 ta' Mejju 2009, xtara mingħand Jamie Vella l-avvjament u l-assi ta' negozju ta' provvista ta' servizz ta' skips u scammels – vide fol. 15 sa 32.

Illi Pace jallega li wara li sar in-negozju huwa skopra li kien gie ngannat u dan peress li l-avvjament ma kien jiswa xejn u li l-assi konsistenti fl-iskips u t-trakkijiet ma kienux iktar idoneji u dan minhabba l-fatt li kollox kien out-dated ghaliex ftit wara li giet iffirmata l-iskrittura de quo, l-iskart ried jibda jigi separat u għalhekk l-apparat mixtri ma kienx idoneju.

Illi minhabba f'hekk Pace ma setax jiehu x-xogħol jew parti mix-xogħol li kien hemm f'dan is-settur u socjetajiet ohra li kellhom l-appart idoneju hadu dan ix-xogħol.

Kopja Informali ta' Sentenza

Pace allega li ma kienx jaf bit-tibdil fis-sistema meta ffirma l-kuntratt de quo izda li Jamie Vella kien jaf u naqqas milli jgharraf lil Pace.

Pace xehed illi huwa ma kien hallas xejn meta iffirma l-kuntratt ghaliex il-hlas kelli jsir xi sena wara. Pace xehed illi ghar-rigward ta' wiehed mit-trakkijiet, dan mill-ewwel ma bediex jahdem, waqt illi l-iehor wara gimgha gralu hsara fix-*chassis*, u meta mar għand il-*mechanic* qalllu illi ma kienx ekonomikament vijabli biex jissewwa. Illi għaldaqstant huwa kelli jixtri it-trakkijiet minn barra bi prezz ta' sebghat elef Ewro (€7,000). Illi di piu', rrizulta illi minkejja l-kuntratt kien jitkellem dwar tmenin skip, parti sostanzjali ta' dawn l-iskips kienu jappartieni lil terz u ciee' certu Zeppu, li gabar nofs l-iskips ghax sostna li kienu tieghu.

Illi mill-affidavit tieghu minn a fol. 41 sa 44 David Pace xehed illi huwa sar jaf bin-negożju ta' Vella ghaliex fil-bidu s-socjeta' Greenlines kienet interessata li tixtri in-negożju ta' Vella. Jinghad illi dak iz-zmien David Pace kien jahdem ma Greenlines li għaldaqstant talbitu biex jiehu ir-ronda ta' Vella halli jaraw jekk in-negożju kienx jghodd għal-Greenlines. Greenlines fil-fatt ma kienitx intrigat sabiex tiehu ix-xogħol ta' Vella. Nelfrattemp David Pace ma baqghax jahdem ma Greenlines u thajjar jiehu x-xogħol ta' Jamie Vella. David Pace xehed illi għalkemm ipprova jakkwista *loan* mingħand il-banek, huwa ma rnexxielu jikseb ebda facilita' bankarja. Illi sussegwentement il-partijiet ftehma li Pace ihallas lil Vella wara sentejn, mill-qlegh li jkun għamel mix-xogħol stess. Gie muri trakk Sedon Atkinson u trakk iehor tal-marka ERF bil-high up mieghu u Vella accertah illi jahdmu. Sar il-kuntratt quddiem in-Nutar Smith La Rosa.

Pace xehed illi biex il-*mechanic* dahrlu l-Atkinson nefaq elf lira Maltin (Lm1,000). Illi di piu' mal-ewwel gurnata dan waqaf. Meta informa b'dana kollu lil Vella, Vella ippropona illi jbiegħlu trakk iehor tal-marka SD għal prezz ta' elfejn lira. Pace xehed li kien daru mal-hajt u kien kostrett li jixtri dan it-trakk biex ikun jista' jahdem. Gara' illi anke dan it-trakk inqalghulu problemi kbar u hadem biss għal madwar xahar, ghaliex kelli ix-*chassis* iwweldjat u dan ix-*chassis* inkiser. Nelfrattemp is-Sindku tal-Mellieha beda jilmenta ma Pace illi ma riedux jahdem ir-rotta b'dawk it-trakkijiet li kien biegleu Vella għaliex kien jdahhnu u jwaqqghu iz-zibel. Illi di piu' parti kbira mill-iskips kienu ittimbrati bil-marka NC u Zeppu beda jigbor dawn l-iskips hekk immarkati u informa lil Pace illi Vella kien seraqomlu. Minkejja illi Pace kien informa b'dana kollu lil Vella, Vella kien jghidluli ma setgha jagħmel xejn.

Kopja Informali ta' Sentenza

Mix-xhieda ta' Stefan Fenech, Direttur tal-Paradise Bay Hotel a fol. 54 et seq. irrizulta illi David Pace beda jiehu hsieb l-iskart mill-1 ta' Gunu 2009 sal-31 t'Ottubru 2010, f'liema data informahom li ma setghax ikompli.

Joseph Deguara a fol. 58 et seq. Direttur tal-Panorama Hotel Mellieha, ikkonferma xhieda tax-xhud precedenti, izda qal illi Pace ma bagħax jagħti s-servizz tal-gbir tal-iskart. Deguara sostna li dan is-servizz ma kienx tajjeb – vide fol. 59.

Minn naħa l-ohra Jamie Vella xehed (a fol. 40 sa 42 tal-atti 636/2011), illi huwa kien ilu fin-neozju tal-iskips u l-iskammels għal madwar ghaxar snin u xtaq illi jieqaf,

“I għaliex ma riedx illi jahdem iktar bil-lejl.”

Pace, li kien jahdem ma Greenlines kien ghamel bejn erbgha u hames gimħat idur ir-ronda mieghu sabiex jidra r-rotta. Vella ikkonferma illi Pace ma kisibx facilita' bankarja u għalhekk hu (Vella) accetta illi l-pagamenti jibdew isiru wara sentejn. Vella xehed illi huwa ghadda l-lista tal-klijenti tieghu lil Pace u laqqaghom mieghu. Ikkonferma ukoll illi huwa ingħata hames cekkijiet ta' hames mijha u disghin Ewro (€590) mingħand Pace, izda ssarfu biss l-ewwel tnejn. Dawn ic-cekkijiet jirreferu ghall-oggetti ohra illi kien biegh lil Pace wara li kien sar il-kuntratt, u jinkludu apparat tal-welding u power wash. Vella xehed illi insegwitu tal-kuntratt, dahħlet is-sistema tas-separazzjoni tal-iskart li kienet ilha imsejja illi sejra tidhol:

“... *lil David ma qaghdx nghidlu xejn fir-rigward ta' dan, (il-bdil fis-sistema tal-gbir tal-iskart) ma kontx naf meta ser tidhol din is-sistema. Din is-sistema kienet tfisser li trid thalli tlett skips għand il-klijent.*” (Ibid)

Vella xehed li huwa kien dejjem uza l-istess apparat li biegh lil David u qatt ma kellu problemi. Vella xehed illi huwa kellu lista ta' klijenti cioe' lukandi u ristoranti kollha fl-inħawi tal-Mellieha u kien jarmi l-iskart il-Magħtab. Vella xehed illi Pace saħħansitra kien halla skips warajh fil-Paradise Bay Hotels, beda jitraskura u ma bediex jigbor l-iskart ta' kuljum.

Vella, in kontro ezami, **ma setghax jghid meta dahlet is-sistema tar-recikklagg, izda jghid li zgur li kien ghadda xahar mid-data tal-iffirmar tal-kuntratt.**

Kopja Informali ta' Sentenza

Vella xehed li din is-sistema ta'reciklagg kienet tinvolvi hlas ghal kull operazzjoni li ssir: "Jekk inti ha tmur tigbor separatament, ser tithallas separatament," izda li kienet tirrikjedi izqed skips. A fol. 71, Vella innega li l-iskips illi biegh lil Pace kienu ta' terzi.

Ikkonsidrat:

Illi din il-kawza hija konnessa mal-kawza 508/2011 JPG fl-ismijiet inversi. David Pace f'dik il-kawza kien talab din il-Qorti:

- "1. Tiddikjara li meta i-kontendenti ffirmaw l-ftehim datat tmienja u ghoxin ta' Mejju 2009, ghalkemm il-konvenut kien jaf illi l-assi ma setghux jibqghu jintuzaw, naqes milli jinforma lill-attur b'dan,*
- 2. Tiddikjara konsegwentement illi l-kunsens ta' l-attur meta ffirma l-ftehim datat tmienja u ghoxrin ta' Mejju 2009 kien vizzjat.*
- 3. Tirrixendi l-iskrittura datat tmienja u ghoxrin ta' Mejju 2009,"*

Illi ghal dawn it-talbiet Jamie Vella kien ppresentat varji eccezzjonijiet.

Illi Jamie Vella ippresenta wkoll dan ir-rikors odjern li fih talab lil Qorti tikkundanna lil Pace ihallas is-somma ta' €41,770 rappresentanti din is-somma debibi varji skont l-iskrittura tat-28 ta' Mejju 2009.

Illi l-eccezzjonijiet ta' Pace fil-kawza odjerna kienu sostanzjalment l-istess bhat-talbiet fil-kawza 508/2011 JPG.

Illi ghalhekk il-kawzi Nru 636/11 JPG u Nru 508/11 JPG instemghu kontestwalment u din il-Qorti tqis illi l-ewwel materja li kellha tigi ezaminata u deciza kienet jekk il-kunsens ta' Pace kienx ivvizzjat meta ffirma l-iskrittura tat-28 ta' Mejju 2009 li bih xtara avvjament u trakkijiet ta' gbir ta' skart mingħand Jamie Vella. Dan ghaliex din il-materja hija l-qofol tal-eccezzjonijiet odjerni u tat-talbiet fil-kawza Citaz. Nru 508/11 JPG.

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-Qorti tagħmel referenza ghall-konsiderazzjonijiet fil-kawza 508/11 JPG deciza illum stess:

“Din il-Qorti tgharaf illi fil-kaz in ezami l-attur kien semplici impjegat, (driver ta’ scammel) mal-Greenlines, u minkejja illi għamel ma madwar xahar idur ir-rotta ma Jamie Vella, Jamie Vella f’ebda mument tul in-neozjati, ma għibed l-attenzjoni l-attur li is-sistema ta’ separazzjoni tal-iskart kienet appena li ser tidhol in vigore. Illi z-zamma ta’ din l-informazzjoni daqs tant essenzjali, giet pjenament ammessa minn Jamie Vella meta afferma:

*“... **lil David ma qaghdx nghidlu xejn fir-rigward ta’ dan,**(il-bdil fis-sistema tal-gbir tal-iskart) **ma kontx naf meta ser tidhol din is-sistema.** **Din is-sistema kienet tfisser li trid thalli tlett skips għand il-klijent.”** (a fol. 41- 42 fl-atti 636/2011)*

Din il-Qorti issibha difficli immens biex temmen il-verżjoni ta’ Jamie Vella, li wara tmax-il sena esperjenza fil-mistier, ghazel li jbiegh in-neozju fi zmien vicin hafna (ftit iktar minn xahar) minn meta din is-sistema ta’separazzjoni tal-iskart dahhlet fis-sehh. Ghall-kuntrarju din il-Qorti temmen, illi kienet attwalment il-migja imminenti ta’ din is-sistema tas-separazzjoni tal-iskart, illi wasslet lil Vella sabiex ibiegh in-neozju tieghu. Ta’ min jinnota illi s-socjeta’ Greenlines kienet ghazlet illi ma tassumiex in-neozju ta’Vella.

*Di piu’ jirrizulta mill-provi prodotti illi Jamie Vella kien biegh z-zewg trakkijiet lill-attur David Pace li kienu misjurin sew, u li waqqfu jahdmu fit wara li gew assenjati lil Pace, tant li Pace kien kostrett jixtri trakkijiet ohra minn barra minn Malta, bi spiza ulterjuri ta’ sebghat elef lira Maltin. In oltre jirrizulta wkoll illi minkejja li s-sistema l-għida ta’separazzjoni tal-iskart, **kienet tirrikjedi zieda ta’ skips,** jirrizulta illi nofs l-iskips li kellhom jiġu konsenjati mal-kuntratt, kienu fil-fatt proprjeta ta’ terz, certu Zeppi li qabad u gabarhom. Fl-isfond ta’ dawn ic-cirkostanzi kollha kien impossibbi għal Pace li jkompli jopera.*

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi skond Dok. A il-kuntratt bejn il-partijiet, - vide fol. 4, il-bejjiegh u cioe' Jamie Vella iggarantixxa fi Klawsola V(c) li :

There is no fact or circumstance relating to the Going Concern or the Assets known or which ought reasonably to be known to the Vendor, which had not been disclosed in writing to the Purchaser prior to or contemporaneously with the execution of this deed and which, if disclosed, might reasonably have been expected to influence the decision of the Purchaser to purchase the Going Concern and the Assets at the Consideration and/or on the terms contained in this deed or at all.

Din il-Qorti tqis illi l-migja imminenti tad-dhul in vigore tas-sistema tal-iskart kienet fattur kardinali li kellu jigi mgharraf lil Pace qabel l-iffirmar tal-kuntratt meritu tar-rikors.

Illi l-Qorti hija tal-fehma illi appartiene l-kwistjoni principali li fil-fatt Jamie Vella kien jaf li kienet ser tinbidel is-sistema ta' gbir tal-iskart u zamm dan mistur mill-attur u kompla bin-negoziu, l-Qorti trid tanalizza wkoll, l-effett jew l-impatt fil-bdil tas-sistema tal-gbir tal-iskart, u jekk kienx ta' tali piz li l-attur, kieku kien jaf, ma kienx ser jidhol ghal dan in-negoziu.

Il-Qorti tifhem illi l-bidla fis-sistema tal-iskart kellha impatt kbir fuq in-negoziu li Vella biegh lill-attur, 'l ghaliex din is-sistema kienet tirrikjedi ferm aktar xoghol, u ferm aktar skips, operazzjoni ta' tindif aktar spissi, u rondi aktar frekwenti. Illi din il-Qorti tqis illi Jamie Vella u socjetajiet ohra f'dan it-tip ta' negozju, kienu jafu illi l-bidla fil-gbir tal-iskart kienet imminent, u għaldaqstant dan kien fattur illi certament jaqa taht l-Klawsola V(c), u cioe' fattur li kellu jigi komunikat lill-attur Pace, kif kellu ukoll jigi spjegat lilu il-konsegwenzi li din is-sistema ta' separazzjoni ta' skart kellha iggib magħha. Illi l-bejjiegh Vella permezz ta' Klawsola V(c) estenda ukoll l-istess garanzija fuq l-assi tan-negoziu, inkluzi allura l-isSKIPs, liema assi irrezultaw illi fil-fatt kienu jappartieni

Kopja Informali ta' Sentenza

lil terzi. Dawn iz-zewg fatturi u cioe' d-dhul imminentni fl-operazzjoni tas-sistema tas-separazzjoni tal-iskart u l-kwantita' ta' skips bhala fatturi, zgur illi kieku gew mgharfa lill-attur, kieni ser jinfluwenzaw b'mod negattiv, id-decizjoni tal-attur fix-xiri tan-negozju u l-assi skond il-prezz miftiehem. Illi di piu' l-ingenji illi gew mibjugha lill-attur, l-ingenji essenziali ghan-negozju tal-gbir tal-iskart, ma kienux kapaci illi jwettqu l-iskop 'l ghaliex kieni nbieghu, u din il-Qorti tifhem illi Vella certament kien jaf sewwa bil-kondizzjoni mweghra ta' dawn l-ingenji kif kien jaf ukoll bl-ilmenti li l-awtoritajiet kienu ghamlu dwarhom. Il-Qorti tifhem u tqis illli Vella permezz ta' dan il-kuntratt kien qed jehles minn dawn l-ingenji.

Illi din il-Qorti qieset il-Klawsola V(c) tal-kuntratt u il-Klawsola VI tal-kuntratt datat 28 ta' Mejju 2009 fl-atti tan-Nutar Smith La Rosa u cioe' fejn l-assi gew mibjugha tale quale u din il-Qorti tghraf illi l-Klawsola VI hija kompletament konfliggenti ma Klawsola V(c) u dan ukoll huwa indizju iehor car tal-mala fede da parti tal-intimat."

Ikksidrat:

Illi din il-Qorti sabet illi kien hemm vizzju tal-kunsens meta gie iffirmat il-kuntratt tat-28 ta' Mejju 2009 bejn il-partijiet, u ghaldaqstant irrexxendiet l-iskrittura imsemmija.

In vista tar-rexissjoni tal-kuntratt Dok. A a fol. 4 tal-process, din il-Qorti m'ghandix alternattiva ghajr illi tichad t-talbiet tal-attur Jamie Vella, tilqa' l-eccezzjonijiet tal-konvenut David Pace bl-ispejjez kontra l-attur.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----